

FRAMTIDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 1/2012 rd

Statsrådets utredning om konferensen om hållbar utveckling i Rio de Janeiro 20—22.6.2012; hållbar och effektiv användning av naturresurser (för debatt i plenum 11.4.2012)

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Framtidsutskottet beslutade den 28 mars 2012 att lämna utlåtande om statsrådets utredning om konferensen om hållbar utveckling i Rio de Ja-

neiro 20—22.6.2012; hållbar och effektiv användning av naturresurser (för debatt i plenum 11.4.2012) (USP 2/2012 rd) till utrikesutskottet.

UTREDNINGEN

Förslag

FN:s konferens för hållbar utveckling äger rum i Rio de Janeiro den 20-22 juni 2012. Den utgör en fortsättning på tidigare konferenser för hållbar utveckling och utvecklings- och miljökonferenser. För de nationella förberedelserna tillsattes i april 2010 en sektorsövergripande kommitté under utrikesministeriets ledning med uppdrag att samordna förberedelserna. Även näringslivet och frivilligorganisationerna deltar i arbetet med att ta fram Finlands ståndpunkter.

Regeringens ståndpunkt

Finland anser att den ekonomiska utvecklingen bör garantera välfärdstjänster inom ramen för naturens bärkraft. Socialt hållbara strukturer, välfärd och livskvalitet bör stärkas genom grön ekonomi och som en del av hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Som Finland ser det är grön ekonomi trovärdig för utvecklingsländernas del bara om man kan visa att den kan bi-

dra till att minska u-ländernas fattigdom och ojämlikhet och till att skapa nya människovärdiga arbetstillfällen inom ramen för naturens bärkraft.

Trots flera försök har man inte på global nivå lyckats skapa en gemensam vision för hållbar användning av naturresurser eller resurseffektivitet inom den gröna ekonomin. Därför erbjuder Rio +20 enligt Finlands mening en möjlighet att försöka finna samsyn i denna fråga. I en grön ekonomi ska alla länder se till att den ekonomiska tillväxten inte ger upphov till fler miljöproblem. De fungerande marknaderna bör användas effektivt i syfte att styra produktion och konsumtion i en resursekonomiskt mer hållbar riktning. Utöver vision och mål behövs en färdplan som länder i olika utvecklingsskeden kan använda för att utvecklas mot grön ekonomi. Dessutom behövs en uppsättning instrument för att åstadkomma förändring och göra uppföljningar.

Minskad fattigdom och hållbart utnyttjande av naturresurserna är mål som stöder varandra.

Exempelvis har FN:s miljöprogram (Unep) uppskattat att mer än hälften av "de fattigas bnp" består av sådant som utvinns genom ekosystemtjänsterna, såsom fiskbestånd, skogar och marken. Ju mer naturresurser ett land har, desto viktigare är det att övergå till en grön och inkluderande ekonomi. Därmed lönar det sig att investera i naturkapital uttryckligen i syfte att bekämpa fattigdom, öka välfärden och trygga en hållbar tillväxt.

Konferensen ska för sin del stärka de olika parternas insikt och synsätt att naturresurserna bör ses som en väsentlig del av det ekonomiska systemet, dvs. som ekonomins välfärdsgenererande resursbas. Ekonomin bygger på ekosystemtjänster och utnyttjar dem. Den tar råvaror och energi ur naturen, och dessa lämnas sedan

tillbaka för att förvaltas av ekosystemtjänsterna efter förbrukning. Således måste ekosystemtjänsterna beaktas också i det ekonomiska beslutsfattandet. Ekonomin är grön, om den håller sig inom gränserna för naturens bärkraft och ser till att ekosystemtjänsterna kan fungera. Det är viktigt att alla deltagande länder i Rio +20-konferensen förbinder sig vid detta mål.

Finland vill bidra till att utmaningarna blir ekonomiska möjligheter och lösningar som främjar en fungerande ekonomi, genererar nya jobb, ökar människors välfärd och minskar miljöförstöringen. Finland betonar vikten av att både privata företag och det civila samhället tar en aktiv roll och betydelsen av partnerskap och företagsansvar.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Framtidsutskottet behandlade även frågan om naturresurser och hållbar utveckling ingående i sitt svar på statsrådets framtidsredogörelse om klimat- och energipolitiken (SRR 8/2009 rd — FrUB 1/2010 rd). Framtidsutskottets betänkande, de övriga utskottens utlåtanden och pm:et har publicerats i skriften "Uskalluksen politiikka - paljon työtä, vähän päästöjä" (Tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 1/2011).

Betänkandet utmynnade i följande ställningstagande enligt vilket riksdagen

1. omfattar ståndpunkterna och riktlinjerna i redogörelsen och

2. förutsätter att klimatpolitiken lyfts upp som ett led i en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling,

3. förutsätter att Finland siktar på grön tillväxt genom energisparande, högre verkningsgrad för energiförbrukningen och ett skäligt energipris,

4. förutsätter att regeringen, medveten om de faktiska möjligheterna att lösa problemen med klimatförändringen, enligt principerna för

proportionalitet och rättvisa bereder sig på att ett klimatavtal av skäl som inte beror på oss drar ut på tiden, bara genomförs regionalt eller på annat sätt partiellt eller avvisas,

5. förutsätter att regeringen sätter som en av sina klimatpolitiska prioriteter att hantera kolsänkor och kollager i skogarna. Regeringen bör i EU och vid FN:s klimatförhandlingar arbeta för en samordnad praxis när det gäller kolsänkor och minskning av utsläpp av växthusgaser,

6. förutsätter att regeringen skyndsamt startar en inventering av kol i marken. Det behövs upprepade inventeringar med tillräckligt långa intervaller för att de kolsänkor och kollager som de olika skogstyperna i landet utgör ska kunna räknas med behövlig exakthet,

7. förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för produktionen och exporten inom trävarubranschen och i synnerhet för att utöka kompetensen och arbetstillfällena inom träbyggnad,

8. förutsätter att regeringen satsar på bättre energiprestanda i befintliga byggnader och en mer omfattande start för reparationer, i synnerhet när det gäller ökad användning av trä.

Ställningstagande

Framtidsutskottet föreslår

*att utrikesutskottet beaktar det som sägs
ovan.*

Helsingfors den 28 mars 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Päivi Lipponen /sd
medl. Olli Immonen /saf
Harri Jaskari /saml
Mikael Jungner /sd
Saara Karhu /sd
Markus Mustajärvi /vg

Jaana Pelkonen /saml
Antti Rantakangas /cent
Juha Sipilä /cent
Sinuhe Wallinheimo /saml
Pertti Virtanen /saf
ers. Tapani Mäkinen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Paula Tiihonen.